

Tėvystės įgūdžių ugdymas: STEP programos dalyvių (tėvų) patiriami auklėjimo sunkumai ir jų kaita
Ingrida Pilkionienė, Jolita Jonynienė

TĖVYSTĖS ĮGŪDŽIŲ UGDYMAS: STEP PROGRAMOS DALYVIŲ (TĖVŲ) PATIRIAMAI AUKLĖJIMO SUNKUMAI IR JŲ KAITA

Ingrida Pilkionienė, dr. Jolita Jonynienė

“PSICHOLOGIJA: MOKSLU GRINDŽIAMA PRAKTIKA ŽMOGUI IR VISUOMENEI”
LIETUVOS PSICHOLOGŲ KONGRESAS - KAUNAS, 2016

Tėvystės įgūdžių ugdymas: STEP programos dalyvių (tėvų) patiriami auklėjimo sunkumai ir jų kaita
Ingrida Pilkionienė, Jolita Jonynienė

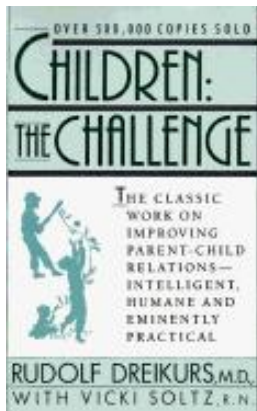
Empirinio tyrimo tikslas

**Apžvelgti sunkumus, dėl kurių tėvai įsijungia
į tėvų grupes, ir jų kaitą dalyvavimo
grupėse eigoje**

Kas yra STEP tėvų grupės?

- Angl. *Systematic Training for Effective Parenting* – Sistemingas efektyvus auklėjimo įgūdžių lavinimas
- Dr. Don Dinkmeyer Vyresnysis, dr. Don Dinkmeyer Jaunesnysis, dr. Gary McKay ir kt. (1976-1997);
+ dr. Jolita Jonynienė, dr. Roy M. Ker.

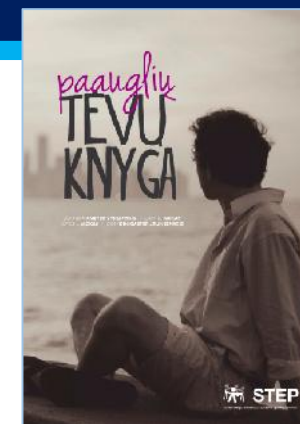
- 3 versijos: **STEP 0-5, STEP 6-12, STEP 12-17**
- 2010-2015 m. Lietuvoje:
66 programos vadovai,
229 tėvų grupės;
apie 1700 programos dalyvių.

STEP

Sisteminis efektyvus auklėjimo įgūdžių lavinimas

Tėvų susitikimas

- Diskusija mažesnėse grupelėse;
- Kasdienių bendravimo su vaiku situacijų analizė;
- Savęs pažinimo pratimai;
- Pozityvaus bendravimo įgūdžių lavinimas „čia ir dabar“.

STEP

Sisteminis efektyvus auklėjimo įgūdžių lavinimas

Stiprinami įgūdžiai

- pagarba vaikui ir sau;
- netinkam elgesio tiksl atpažinimas;
- dr sinimas;
- atspindintis klausymas;
- „Aš“ kalba;
- leidimas rinktis nustatytose ribose;
- alternatyv paieška;
- nat raliuos ir login s vaiko elgesio pasekm s;
- šeimos susirinkimas, kt.

Tėvystės įgūdžių ugdymas: STEP programos dalyvių (tėvų) patiriami auklėjimo sunkumai ir jų kaita
Ingrida Pilkionienė, Jolita Jonynienė

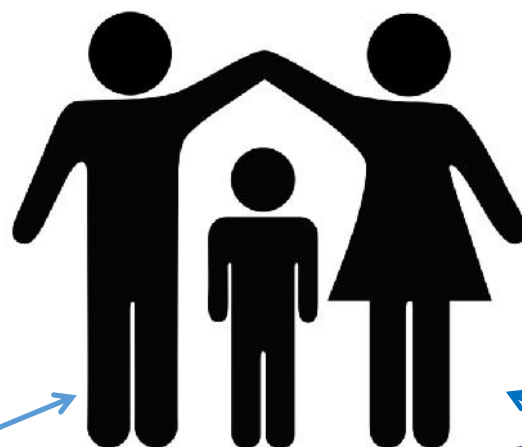
Empirinio tyrimo metodika

- Tyrimas vyko : 2015 m. kovo ir gegužės mėnesiais.
- Duomenų surinkimui naudotas apklausos metodas, duomenys naudoti iš II matavimų.
- Siekiant apžvelgti tėvų patiriamus sunkumus, pateikti klausimai:
  - „Dėl kokio sunkumo ar rūpesčio vaiko elgesio atžvilgiu nutarėte dalyvauti STEP programoje?“*
  - Kaip įvertintumėte įvardinto sunkumo ar rūpesčio rimtumą (apibraukti)?*
  - „Kas pasikeitė po programos?“*
- Atlikta kokybinė ir kiekybinė duomenų analizė.

Tėvystės įgūdžių ugdymas: STEP programos dalyvių (tėvų) patiriami auklėjimo sunkumai ir jų kaita
Ingrida Pilkionienė, Jolita Jonynienė

Tyrimo dalyviai

Tėvų amžius:
23-55 metai

Tautybė:
lietuviai 89 proc.

Vaikų skaičius
šeimoje: 1-5

Tėvai 28
(13,8%)

Vaikų lytis:
Berniukai 123
Mergaitės 70

Vaikų amžius:
0-17 (iki 25)

Mamos 174
(85,7%)

Išsilavinimas:
79 proc. aukštasis

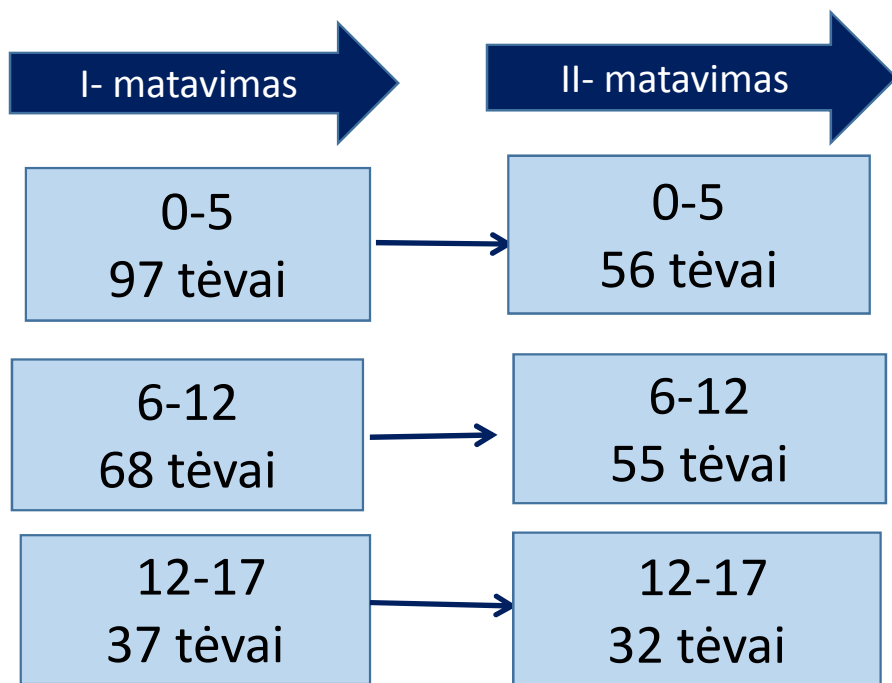
Šeiminė padėtis:
77 % susituokę

Šeiminė sudėtis:
74 proc.
biologinių tėvų
šeimoje

Tėvystės įgūdžių ugdymas: STEP programos dalyvių (tėvų) patiriami auklėjimo sunkumai ir jų kaita
Ingrida Pilkionienė, Jolita Jonynienė

Tyrimo dalyvių pasiskirstymas STEP tėvų programose:

Tėvystės įgūdžių ugdymas: STEP programos dalyvių (tėvų) patiriami auklėjimo sunkumai ir jų kaita
Ingrida Pilkionienė, Jolita Jonynienė

Tyrimo rezultatai: su kokiais sunkumais atėjo į STEP tėvų grupę

STEP 0-5

- Netinkamas vaikų elgesys -15
- Drausminimas (ribos, taisyklės, bausmės)- 12
- Tėvų ir vaiko patiriami emociniai sunkumai - 11;
- Bendravimo įgūdžiai – 10;
- Kiti lūkesčiai (geresnis ryšys su vaiku, pagalba vaikui, auklėjimo įgūdžiai)

STEP 6-12

- Netinkamas vaikų elgesys -23
- Drausminimas (ribos, taisyklės, bausmės)- 9
- Bendravimo įgūdžiai – 5
- Tėvų ir vaiko patiriami emociniai sunkumai -4
- Kiti lūkesčiai (geresnis ryšys su vaiku, pagalba vaikui, auklėjimo įgūdžiai)

STEP 12-17

- Netinkamas vaikų elgesys -13
- Bendravimo įgūdžiai – 10
- Tėvų ir vaiko patiriami emociniai sunkumai - 3;
- Drausminimas (ribos, taisyklės, bausmės)- 2;
- Kiti lūkesčiai (geresnis ryšys su vaiku, pagalba vaikui, auklėjimo įgūdžiai)

Tėvystės įgūdžių ugdymas: STEP programos dalyvių (tėvų) patiriami auklėjimo sunkumai ir jų kaita
Ingrida Pilkionienė, Jolita Jonynienė

Tyrimo rezultatai: kas pasikeitė po STEP tėvų grupės

STEP 0-5

- Supratimas : vaiko elgesio, elgesio tikslų -14;
- Emocijų supratimas ir valdymas- 12;
- STEP įgūdžiai: padaršinimas, leidimas rinktis, drausminimas ir kt. -12;
- Artimesnis, geresnis ryšys su vaiku -9;
- Geresni bendravimo įgūdžiai – 7;
- Pastebi savo ir vaiko teigiamus pasikeitimus -7.

STEP 6-12

- STEP įgūdžiai: padaršinimas, leidimas rinktis, drausminimas ir kt. -14;
- Pastebi savo ir vaiko pasikeitimus -14;
- Artimesnis, geresnis ryšys su vaiku -11;
- Emocijų supratimas ir valdymas- 10;
- Supratimas : vaiko elgesio, elgesio tikslų -9;
- Geresni bendravimo įgūdžiai – 9.

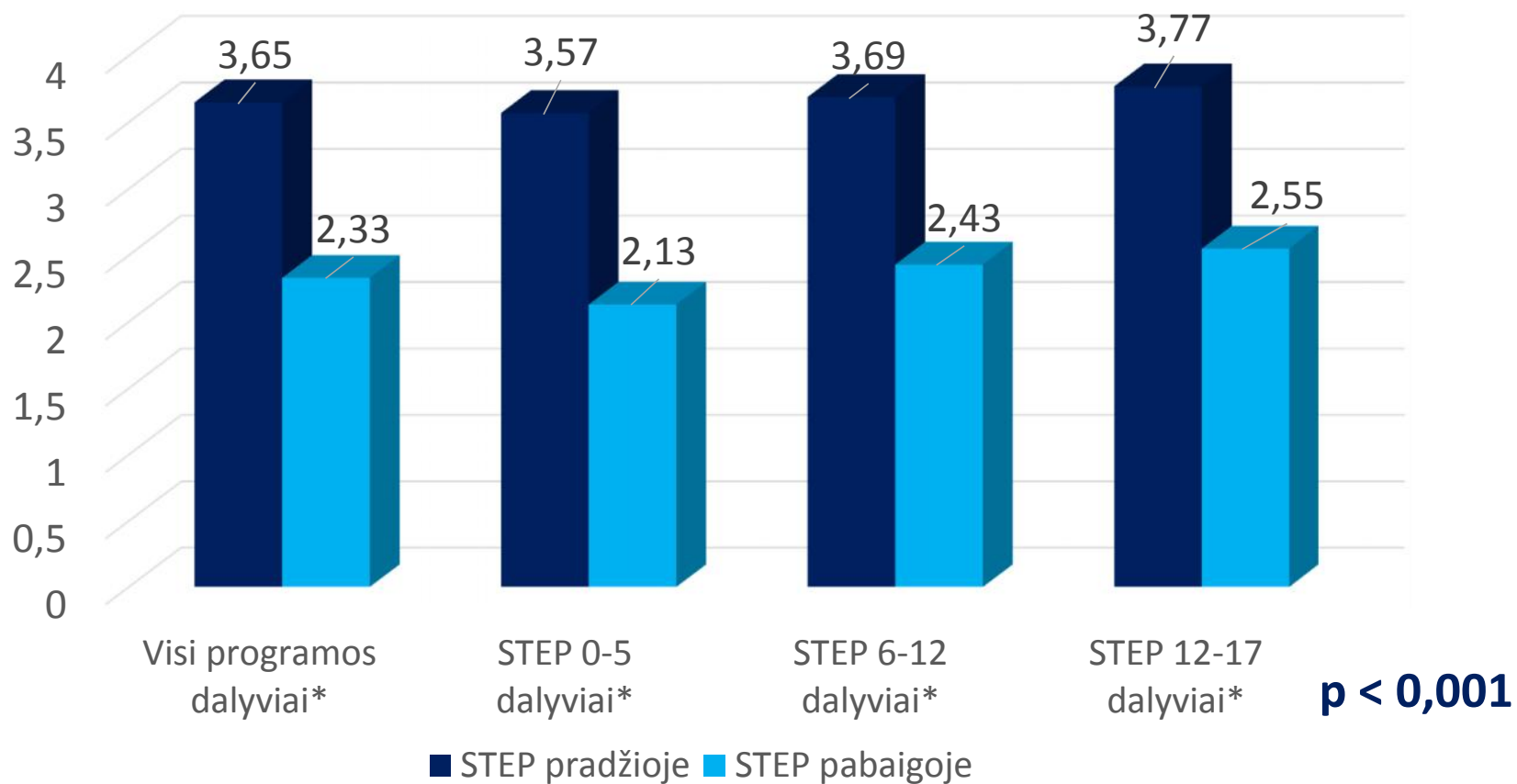
STEP 12-17

- Geresni bendravimo įgūdžiai – 10;
- Pastebi savo ir vaiko teigiamus pasikeitimus - 8;
- STEP įgūdžiai: padaršinimas, leidimas rinktis, drausminimas ir kt. -8
- Emocijų supratimas ir valdymas- 7;
- Supratimas : vaiko elgesio, elgesio tikslų -6;
- Artimesnis, geresnis ryšys su vaiku -6.

Tėvystės įgūdžių ugdymas: STEP programos dalyvių (tėvų) patiriami auklėjimo sunkumai ir jų kaita
Ingrida Pilkionienė, Jolita Jonynienė

Tyrimo rezultatai: sunkumo, rūpesčio rimtumo pokyčiai

Tėvystės įgūdžių ugdymas: STEP programos dalyvių (tėvų) patiriami auklėjimo sunkumai ir jų kaita
Ingrida Pilkionienė, Jolita Jonynienė

Išvados

Tėvystės įgūdžių ugdymo programa STEP yra veiksminga, siekiant padėti tėvams įveikti su vaiko auklėjimu susijusius sunkumus:

- dalyvauti tėvų grupėse pradedama tiek siekiant pagarbesnio, efektyvesnio bendravimo su vaiku, tiek norint įveikti jau esamas problemas (*netinkamas vaikų elgesys, tėvų ir vaiko patiriami emociniai sunkumai, drausminimas ir kt.*);
- po mokymų tėvai įgyja pozityvių-efektyvių auklėjimo įgūdžių: geriau supranta vaikų elgesio tikslus, geriau supranta ir valdo emocijas, atsiranda artimesnis, geresnis ryšys su vaiku;
- sunkumo, rūpesčio rimtumo pokyčiai statistiškai reikšmingai skiriasi prieš pradenat dalyvauti STEP grupėse ir po jų.

Tėvystės įgūdžių ugdymas: STEP programos dalyvių (tėvų) patiriami auklėjimo sunkumai ir jų kaita
Ingrida Pilkionienė, Jolita Jonynienė

Tėvystės įgūdžių ugdymas: STEP programos dalyvių (tėvų) patiriami auklėjimo sunkumai ir jų kaita
Ingrida Pilkionienė, Jolita Jonynienė

TĖVYSTĖS ĮGŪDŽIŲ UGDYMAS: STEP PROGRAMOS DALYVIŲ (TĖVŲ) PATIRIAMAI AUKLĖJIMO SUNKUMAI IR JŲ KAITA

Ingrida Pilkionienė, dr. Jolita Jonynienė

“PSICHOLOGIJA: MOKSLU GRINDŽIAMA PRAKTIKA ŽMOGUI IR VISUOMENEI”
LIETUVOS PSICHOLOGŲ KONGRESAS - KAUNAS, 2016